

РЕШЕНИЕ

№ 11329

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в публично заседание на 23.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **11658** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 27, ал. 1 и чл. 64, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Производството е образувано по жалба на Министерството на образованието и науката срещу Решение № РД-02-14-1605/03.09.2024 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г., с което по отношение на Министерството на образованието и науката не се извършва верификация и плащане на разходи в общ размер на 946 658,01 лв. по сключения Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP001-3.002-0007-C08/17.01.2017 г. между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на образованието и науката.

Делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на Административен съд – София-град с Решение № 10931 от 05.11.2025 г. по адм. д. № 6385/2025 г. по описа на Върховния административен съд, Седмо отделение, с което е отменено Решение № 14302/25.04.2025 г., постановено по адм. д. № 9989/2024 г. по описа на Административен съд – София-град, и са дадени задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

В жалбата Министерството на образованието и науката излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Поддържа се, че решението е постановено в противоречие с материалния закон и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение на отказите по т. 1 и т. 3 се твърди, че в нито едно от посочените в решението нормативни или договорни основания не се съдържа изискване при извършване на верификацията да се спазва съотношение между безвъзмездната финансова помощ и собствения принос при всяко отделно плащане, като се поддържа, че релевантен е крайният баланс по проекта. По отношение на т. 4 се изтъква, че процесното оборудване е било доставено, налично е и съответства на проекта, като единствено не е било монтирано поради неприключил ремонт на сградата. Иска се отмяна на оспорения акт.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призван, се представлява от Й. Й. – процесуален представител на МОН, който поддържа жалбата и претендира разноски. Представени са писмени бележки.

Ответникът – ръководителят на УО на ОПРР, редовно призван, се представлява от юрисконсулт В., която оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение за всяка съдебна инстанция и разноски.

Софийска градска прокуратура, редовно призвана, не изпраща представител.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Министерството на образованието и науката е бенефициент на безвъзмездна финансова помощ по Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP001-3.002-0007-C08/17.01.2017 г. по проект „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 11 държавни професионални гимназии в системата на МОН в областите В., М. и П.“.

По подадено чрез ИСУН 2020 искане за окончателно плащане, придружено от окончателен технически и финансов отчет, УО на ОПРР е извършил проверка за допустимост на заявените разходи. В резултат на извършената верификация е постановено Решение № РД-02-14-1605/03.09.2024 г., с което е отказана верификация и плащане на разходи в общ размер на 946 658,01 лв. Решението е връчено на 03.09.2024 г.

Отказът е структуриран в пет отделни пункта, както следва:

по т. 1 – не се извършва верификация и плащане на сумата 819 702,00 лв. на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, при приложение на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 1 от Общите условия към АДФП и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г., с мотив, че в окончателното искане за плащане са включени разходи за авансово плащане по договор за инженеринг и върху частта от собствения принос на бенефициента;

по т. 2 – не се извършва верификация и плащане на сумата 22 349,78 лв. на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, при приложение на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 5 от Общите условия, поради констатираните разлики между актувани и реално изпълнени строително-монтажни работи;

по т. 3 – не се извършва верификация и плащане на сумата 21 894,67 лв. на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, при приложение на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 1 от Общите условия към АДФП и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г., като са включени за възстановяване като БФП разходи върху частта от собствения принос на бенефициента;

по т. 4 – не се извършва верификация и плащане на сумата 35 635,75 лв. на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, при приложение на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, във връзка с чл. 22, ал. 1 от АДФП и чл. 84, вр. чл. 82, ал. 1, т. 3 и т. 5 от Общите условия, поради недовършени дейности по обекти;

по т. 5 – не се извършва верификация и плащане на сумата 47 075,81 лв. на основание чл. 57, ал.

1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, при приложение на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, във връзка с чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и чл. 7, ал. 3 от ПМС № 189/28.07.2016 г., поради надвишаване на допустимия размер на разходите за организация и управление.

За изясняване на спорните обстоятелства по делото е назначена и приета съдебно-техническа експертиза, изготвена от вещо лице Р. К., неоспорена от страните (л.286 и сл. по адм. дело 9998/2024г. по описа на III отделение, 66 с-в).

От заключението на вещото лице се установява, че размерът на договорените средства – БФП за основната дейност „проектиране и строителство“ по четирите обекта, включени в т. 1 от оспореното решение, е съответно: за ПГ по техника и електротехника „Х. Б.“, [населено място] – 1 370 864,87 лв. с ДДС; за ПГ по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място] – 1 401 714,64 лв. с ДДС; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 1 498 835,17 лв. с ДДС; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 726 123,31 лв. с ДДС.

От същото заключение се установява още, че размерът на извършените от МОН разходи за основната дейност „проектиране и строителство“ за същите обекти е, както следва: за ПГ по техника и електротехника „Х. Б.“, [населено място] – 2 284 774,79 лв.; за ПГ по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място] – 2 336 191,07 лв.; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 2 498 058,62 лв.; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 1 210 205,50 лв.

Установено е също, че отчетените пред УО на ОПРР средства за основната дейност по договора „проектиране и строителство“ за тези четири обекта възлизат съответно на: 794 001,11 лв.; 957 521,82 лв.; 1 498 835,17 лв.; и 694 068,10 лв., като всички разходи от окончателното искане за плащане на МОН по фактури на изпълнителя ПСГ АД са в общ размер 3 944 426,19 лв.

Вещото лице е посочило и размера на верифицираните от УО средства по четирите обекта, а именно: за ПГ по техника и електротехника „Х. Б.“, [населено място] – 534 521,80 лв.; за ПГ по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място] – 682 240,49 лв.; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 1 190 299,94 лв.; за ПГ по механоелектротехника, [населено място] – 540 625,82 лв.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, срещу акт, за който изрично е предвидено, че подлежи на съдебен контрол, и от адресата на акта, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Във връзка с приложимите правни норми следва да се уточни, че Законът за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) е изменен и допълнен със Закон за изменение и допълнение на ЗУСЕСИФ, обнародван в ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г. С § 1 от ЗИД на ЗУСЕСИФ наименованието на закона е изменено на „Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление“. Съгласно § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ до приключването на програмите за програмен период 2014–2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, разпоредбите на ЗУСЕСИФ, отменени или изменени с този закон, запазват действието си по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми. Поради това в случая е приложима редакцията на закона към ДВ, бр. 39 от 27.05.2022 г., при посочване на новото му наименование, в сила от 01.07.2022 г.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган. Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУСЕФСУ ръководителят на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице. От представените по делото заповеди се установява, че заместник-министърът на регионалното

развитие и благоустройството, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г., е надлежно овластен да издава индивидуални административни актове по смисъла на закона, поради което оспореното решение е постановено от материално и персонално компетентен орган.

Верифицирането на извършените от бенефициента разходи по изпълнението на проекта представлява проверка, насочена към установяване на тяхната допустимост, като резултатът от тази проверка обуславя одобряването или отказа за изплащане на съответните суми. Допустимостта на разходите се преценява с оглед изискванията на чл. 57 и сл. от ЗУСЕФСУ, приложимата подзаконова нормативна уредба, условията на административния договор и одобрения бюджет на проекта.

Разпоредбата на чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕФСУ установява общите материалноправни предпоставки за допустимост на разходите, подлежащи на верификация. По смисъла на тази норма допустими са само онези разходи, които отговарят едновременно на всички предвидени в закона условия, включително да попадат в одобрените категории разходи по проекта, да са съобразени с административния договор и приложимата нормативна уредба и да са за реално доставени продукти, извършени услуги или строителни дейности. Следователно в рамките на производството по верификация управляващият орган извършва материална преценка относно това дали заявените за плащане разходи съответстват на законовите и договорните изисквания за допустимост. В настоящия случай спорът между страните е основно относно приложението на чл. 57, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУСЕФСУ, поради което именно спрямо тези изисквания следва да бъде извършена проверката за законосъобразност на отказа по всяка от отделните точки на оспорения административен акт.

Съгласно чл. 76 от Общите условия към АДФФП разходите следва да отговарят на изискванията, предвидени в приложимите насоки за кандидатстване по съответната процедура и указания за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да са разплатени за действително извършени и необходими дейности по проекта и да са извършени в съответствие с европейското и националното законодателство.

С оглед задължителните указания, дадени с Решение № 10931/05.11.2025 г. по адм. д. № 6385/2025 г. по описа на ВАС, настоящият съдебен състав дължи самостоятелна преценка на законосъобразността на оспорения акт по всяка от петте му точки чрез обсъждане поотделно на относимите факти, доказателства и приложимите правни норми.

I. По т. 1 от оспорения акт е отказана верификация и плащане на сума в общ размер 819 702,00 лв. с ДДС на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 1 от Общите условия към АДФФП и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. Според мотивите на административния орган в окончателното искане за плащане бенефициентът е включил разходи за авансово плащане по договор за инженеринг, изчислени върху цялата стойност на СМР за съответните обекти, включително и върху частта, представляваща собствен принос, поради което тази част не подлежи на възстановяване като безвъзмездна финансова помощ.

От мотивите на административния акт се установява, че органът е възприел разбирането, че при всяко отделно авансово плащане следва стриктно да се спазва съотношението между безвъзмездната финансова помощ и собствения принос, такова, каквото е определено в актуалния бюджет към АДФФП. Според органа, когато бенефициентът е поискал за възстановяване 25 % аванс върху цялата стойност на СМР по договора, а не само върху онази част от СМР, която се финансира с БФП, след приспадане на разходите за проектиране, той е включил недопустими за възстановяване разходи по линията на собствения принос. Именно въз основа на тази методика е

формиран отказът по отношение на четири отделни обекта.

По отношение на обект „Професионална гимназия по техника и електротехника „Х. Б.“, [населено място]“ органът е приел, че по фактура № [ЕГН]/01.12.2023 г. е поискано възстановяване на 460 907,25 лв. без ДДС, съответно 553 088,70 лв. с ДДС, за авансово плащане за СМР по договор за инженеринг № BG16RFOP001-3.002-0007-C02-S-26/18.10.2022 г. с изпълнител „ПСГ“ АД. В решението е посочено, че основната стойност на СМР по договора е 1 843 628,99 лв. без ДДС, от които 1 094 107,39 лв. без ДДС са по БФП, а 749 521,60 лв. без ДДС представляват собствен принос. След приспадане на отчетените разходи за проектиране в размер на 48 280,00 лв. без ДДС и при липса на отчетен авторски надзор органът е определил, че максимално допустимата сума за авансово плащане с БФП е 273 526,48 лв. без ДДС, а разликата от 187 380,40 лв. без ДДС, съответно 224 856,48 лв. с ДДС, представлява аванс върху собствения принос и не подлежи на верификация.

По отношение на обект „Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място]“ органът е приел, че по фактура № [ЕГН]/02.10.2023 г. е поискано възстановяване на 471 181,47 лв. без ДДС, съответно 565 417,76 лв. с ДДС, при обща стойност на СМР по договора 1 884 725,89 лв. без ДДС, от които 1 118 415,53 лв. без ДДС са по БФП и 766 310,36 лв. без ДДС представляват собствен принос. След приспадане на разходите за проектиране в размер на 49 680,00 лв. без ДДС органът е приел, че допустимият размер на авансовото плащане по линията на БФП е 279 603,88 лв. без ДДС, поради което разликата от 191 577,59 лв. без ДДС, съответно 229 893,11 лв. с ДДС, е квалифицирана като недопустим разход, отнасящ се до собствения принос.

По отношение на обект „Професионална гимназия по механоелектротехника“, [населено място], в решението е посочено, че по фактура № [ЕГН]/08.09.2023 г. е поискано възстановяване на 504 103,88 лв. без ДДС, съответно 604 924,66 лв. с ДДС, при обща стойност на СМР 2 016 415,52 лв. без ДДС, от които 1 196 789,31 лв. без ДДС са по БФП и 819 626,21 лв. без ДДС представляват собствен принос. След приспадане на разходите за проектиране в размер на 52 240,00 лв. без ДДС органът е определил максимално допустим аванс с БФП в размер на 299 197,33 лв. без ДДС, а разликата от 204 906,55 лв. без ДДС, съответно 245 887,86 лв. с ДДС, е приел като недопустима за възстановяване.

По отношение на обект „Професионална гимназия по механоелектротехника“, [населено място], органът е приел, че по фактура № [ЕГН]/17.08.2023 г. е поискано възстановяване на 243 976,15 лв. без ДДС, съответно 292 771,38 лв. с ДДС, при обща стойност на СМР 975 904,60 лв. без ДДС, от които 579 022,76 лв. без ДДС са по БФП и 396 881,84 лв. без ДДС са собствен принос. След приспадане на разходите за проектиране в размер на 26 080,00 лв. без ДДС допустимото авансово плащане по БФП е определено на 144 755,69 лв. без ДДС, а разликата от 99 220,46 лв. без ДДС, съответно 119 064,55 лв. с ДДС, е счтена от органа за недопустима за верификация.

При така изложеното съдът приема, че спорът по тази точка е предимно правен, а не фактически. Между страните не се спори, че процесните суми са реално платени, че са налице съответните фактури и че плащанията са извършени по сключения договор за инженеринг. Спорният въпрос е дали съотношението между БФП и собствения принос следва да се съблюдава при всяко отделно авансово, междинно или окончателно плащане, или следва да се преценява на ниво проект при крайната финансова равностметка.

Настоящият съдебен състав приема, че в приложимите нормативни и договорни разпоредби не се съдържа изрично правило, според което всяко отделно плащане следва задължително и механично да възпроизвежда в същата пропорция съотношението между безвъзмездната финансова помощ и собствения принос. Разпоредбите, на които се позовава административният

орган, уреждат общата рамка на финансирането и допустимостта на разходите, но не съдържат недвусмислена норма, че временната структура на разплащанията по проекта не може да се отклонява от крайното съотношение между двата източника на финансиране, стига в крайна сметка да не бъде надвишен договореният размер на БФП.

Този извод се подкрепя и от заключението на приетата по делото съдебна експертиза, което съдът кредитира като обективно, компетентно и неоспорено от страните. От него се установява, че за четирите обекта, включени в т. 1, общият размер на отчетените пред УО средства за основната дейност „проектиране и строителство“ възлиза на 3 944 426,19 лв., а верифицираните от УО средства са в значително по-нисък размер. За ПГТЕ „Х. Б.“, [населено място], са отчетени 794 001,11 лв., а са верифицирани 534 521,80 лв.; за ПГСАГ „Проф. арх. С. С.“, [населено място], са отчетени 957 521,82 лв., а са верифицирани 682 240,49 лв.; за ПГМЕТ, [населено място], са отчетени 1 498 835,17 лв., а са верифицирани 1 190 299,94 лв.; за ПГМЕТ „Х. С.“, [населено място], са отчетени 694 068,10 лв., а са верифицирани 540 625,82 лв. Тези данни не установяват бенефициентът общо на ниво проект да е получил безвъзмездна финансова помощ над договорения размер само поради начина, по който са били разпределени отделните плащания.

Следователно релевантно за допустимостта е дали при крайната финансова равностметка по проекта е налице надвишаване на договорената БФП или изменение на финансовия баланс в полза на бенефициента. Сам по себе си начинът, по който отделните плащания са били разпределени във времето между двата източника на финансиране, не обуславя автоматично недопустимост на разхода, ако на ниво проект не е налице надвишаване на договорената БФП. В случая административният орган не е установил по несъмнен начин такова надвишаване на ниво проект, а е основал отказа единствено на възприетата от него методика за разпределение при отделните плащания.

При това положение съдът приема, че отказът за верификация по т. 1, основан на разбирането, че съотношението между БФП и собствен принос следва да се спазва при всяко отделно плащане, е постановен при неправилно приложение на материалния закон и в тази част оспореният акт е незаконосъобразен.

II. По т. 2 от оспорения акт е отказана верификация и плащане на сумата 22 349,78 лв. с ДДС на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 5 от Общите условия към АДФБП, поради констатирани разлики между актувани и реално изпълнени строително-монтажни работи.

От мотивите на административния орган се установява, че в периода от 12.02.2024 г. до 20.03.2024 г., въз основа на Заповед № РД-02-36-158/29.01.2024 г. на главния директор на ГД СППРР, е извършена проверка на място от екип на УО на ОПРР 2014–2020 г. При тази проверка са извършени измервания на извадков принцип с цел установяване на съответствието между актуваните в подписаните протоколи количества СМР и реално изпълнените на място работи. Измерените количества са отразени в протоколи за измерване от 27.02.2024 г. за всеки обект на интервенция, подписани и от представител на бенефициента. Въз основа на тези констатации органът е приел, че част от отчетените разходи не се отнасят до реално изпълнени дейности и поради това не подлежат на верификация.

По отношение на обект „Професионална гимназия „Проф. д-р А. З.“, [населено място]“,

по договор № BG16RFOP001-3.002-0007-C02-S-1/20.11.2018 г. с изпълнител „Билдинг Груп“ ЕООД, са установени разлики между актуваните и реално изпълнените СМР на обща стойност 4 650,00 лв. без ДДС, съответно 5 580,00 лв. с ДДС. В решението са конкретизирани позиции, които са били актувани, но не са установени при проверката на място, включително три броя входно-изходен модул релеен 1-out, пожароизвестителен панел, стенен високоговорител, усилвателен модул, захранващ модул, две батерии 12V, 100 Ah и две ревизионни кутии за стена. Тези количества са били отчетени по Протокол за приемане на извършени СМР № 1/02.06.2021 г. и фактура № [ЕГН]/16.08.2021 г.

По отношение на обект „Професионална гимназия по туризъм „М. Г.“, [населено място]“, по същия договор с изпълнител „Билдинг Груп“ ЕООД, са установени разлики на обща стойност 3 178,93 лв. без ДДС, съответно 3 814,72 лв. с ДДС. Според мотивите на решението несъответствията засягат както количества по част „Архитектура“, така и доставки и монтаж на оборудване и инсталационни елементи, включително настилка теракот в зала за дегустация, влагозащитни аплици, фонтанка с бутон за пиене, електрически бойлери, автоматична пълначка с манометър, термометър и термоманометър. Разходите са отчетени по Протокол за приемане на извършени СМР № 1/02.10.2023 г. и фактура № [ЕГН]/02.10.2023 г.

По отношение на обект „Професионална гимназия по транспорт „Ц. Л.“, [населено място]“, по договор № BG16RFOP001-3.002-0007-C02-S-2/06.01.2020 г. с изпълнител „БМ-ГРУП-ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, са констатирани разлики между актувани и реално изпълнени СМР на обща стойност 5 976,48 лв. без ДДС, съответно 7 171,78 лв. с ДДС. В решението са посочени несъответствия по различни части на строежа, включително самозатваряща се димоуплътнена двукрила алуминиева врата, вътрешна алуминиева дограма, терморегулиращи смесителни батерии, стенен държач за хора в неравностойно положение, меки връзки, осеви вентилатори за баня, спиро въздуховод и нови метални пана. Разликите са установени по Протокол за приемане на извършени СМР № 6/01.08.2022 г. и отчетени с фактура № [ЕГН]/04.10.2022 г.

По отношение на обект „Професионална гимназия по туризъм „А. К.“, [населено място]“, по същия договор с изпълнител „БМ-ГРУП-ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, органът е констатирал разлики на обща стойност 4 819,40 лв. без ДДС, съответно 5 783,28 лв. с ДДС. Установените несъответствия са по два отделни протокола и обхващат вътрешни PVC подпрозоречни первази, LED осветителни тела с различни характеристики, терморегулиращи смесителни батерии за тоалетни мивки и душеве, както и елементи по нова топла връзка – челна дъска за улуци, надулучна пола и висящи улуци. Разходите са отчетени с фактури № [ЕГН]/01.11.2022 г. и № [ЕГН]/19.12.2023 г. по Протоколи № 10/28.10.2022 г. и № 11/19.12.2023 г.

При така установените данни съдът приема, че в тази част от решението на УО са налице конкретни и индивидуализирани фактически констатации за несъответствие между актувани количества в подписани протоколи и действително изпълнени СМР, установени при проверка на място. За да бъде един разход допустим по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, е необходимо същият да е за реално извършени дейности. Когато при проверка са установени разлики между актуваното и действително изпълненото, а тези констатации не са оборени с убедителни насрещни доказателства, не са налице предпоставките

разходът да бъде верифициран.

От събраните по делото доказателства не се установяват обстоятелства, които да оборват фактическите констатации на административния орган относно посочените разлики между актуваните и реално изпълнените работи. Не се установява и проверката на място да е извършена при съществени процесуални нарушения, нито констатациите в съставените протоколи да са опровергани с годни доказателствени средства.

Поради това съдът приема, че отказът по т. 2 е постановен при правилно приложение на материалния закон, поради което жалбата в тази част е неоснователна.

III. По т. 3 от оспорения акт е отказана верификация и плащане на сумата 21 894,67 лв. с ДДС на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 84 и чл. 82, ал. 1, т. 1 от Общите условия към АДБФП и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г., като мотивите на административния орган са свързани с включване за възстановяване като БФП на разходи, отнасящи се до частта от собствения принос на бенефициента.

От мотивите на административния орган се установява, че и по тази точка отказът е изграден върху разбирането, че при всяко отделно плащане следва да бъде стриктно съблюдувано съотношението между безвъзмездната финансова помощ и собствения принос, определено в бюджета на проекта. В решението е посочено, че при документалната проверка на окончателното искане за плащане е установено несъответствие между представеното от бенефициента разпределение по източници на финансиране на КСС и протоколите за приемане на извършените СМР, от една страна, и разпределението на средствата по бюджета на АДБФП, от друга. С кореспонденции в ИСУН от 20.03.2024 г. и 21.05.2024 г. на бенефициента е указано да извърши коректно разпределение по източници на финансиране и да намали поисканите за възстановяване средства като БФП с разходите, които се отнасят до собствения принос. Според органа, въпреки представените впоследствие коригирани документи, бенефициентът не е намалил поисканите за възстановяване суми, а единствено е отразил разпределението по източници на финансиране.

По отношение на обект „Професионална гимназия по техника и електротехника „Х. Б.“, [населено място]“ органът е приел, че в исканите за възстановяване средства с БФП са включени разходи в размер на 152 480,34 лв. без ДДС, съответно 182 976,41 лв. с ДДС, по фактура № [ЕГН]/21.12.2023 г. за междинно плащане за СМР по договор за инженеринг № BG16RFOP001-3.002-0007-C02-S-26/18.10.2022 г. с изпълнител „ПСГ“ АД. В решението е посочено, че сумата е формирана върху обща стойност на извършените и платени СМР по Протокол № 1/18.12.2023 г. в размер на 203 307,12 лв. без ДДС, след пропорционално приспадане на авансовото плащане, като органът е приел, че част от тази стойност представлява собствен принос. Поради това е отказал верификация за 5 408,42 лв. без ДДС, съответно 6 490,10 лв. с ДДС, като сума, представляваща плащане по линията на собствения принос, неправилно заявена за възстановяване като БФП.

По отношение на обект „Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място]“ е прието, че по фактура № [ЕГН]/21.12.2023 г. е поискано възстановяване на 277 073,38 лв. без ДДС, съответно 332 488,06 лв. с ДДС, за извършено междинно плащане по същия договор за инженеринг. Органът е изложил, че общата стойност на извършените СМР по Протокол № 1/18.12.2023

г. е 369 431,18 лв. без ДДС, от които 358 896,93 лв. без ДДС са определени като БФП, а 10 534,25 лв. без ДДС – като собствен принос. След пропорционално приспадане на авансовото плащане органът е приел, че максимално допустимата сума за възстановяване с БФП възлиза на 269 172,69 лв. без ДДС, поради което разликата от 7 900,69 лв. без ДДС, съответно 9 480,83 лв. с ДДС, представлява плащане по частта на собствения принос и не подлежи на верификация.

По отношение на обект „Професионална гимназия по механоелектротехника“, [населено място], органът е приел, че в искането за плащане са включени разходи по фактури № [ЕГН]/20.12.2023 г. и № [ЕГН]/20.12.2023 г., съответно в размер на 231 620,26 лв. без ДДС и 76 713,67 лв. без ДДС, формирани въз основа на Протоколи за приемане на извършени СМР № 1/12.12.2023 г. и № 2/14.12.2023 г., след пропорционално приспадане на авансовото плащане. За първия протокол органът е посочил обща стойност на СМР 308 827,02 лв. без ДДС, от които 302 747,62 лв. без ДДС са по БФП и 6 079,40 лв. без ДДС – собствен принос, а след приспадане на аванса стойността за плащане е 231 620,26 лв. без ДДС, от които 227 060,71 лв. без ДДС по БФП и 4 559,55 лв. без ДДС по собствения принос. За втория протокол е посочена обща стойност 102 284,90 лв. без ДДС, от които 101 782,37 лв. без ДДС по БФП и 502,53 лв. без ДДС по собствен принос, а след приспадане на аванса стойността за плащане е 76 713,67 лв. без ДДС, от които 76 336,77 лв. без ДДС по БФП и 376,90 лв. без ДДС по собствения принос. Така органът е приел, че по двата протокола общо са платени 308 333,93 лв. без ДДС, от които 303 397,48 лв. без ДДС са допустими като БФП, а 4 936,45 лв. без ДДС, съответно 5 923,74 лв. с ДДС, представляват плащане по частта на собствения принос и не подлежат на верификация.

Следователно и по тази точка органът не оспорва самото извършване на СМР, нито липсата на счетоводни документи за плащането им, а приема, че част от действително платените суми не подлежи на възстановяване с БФП, тъй като според възприетата от него методика се отнасят до собствения принос на бенефициента. Следователно по съществуто си правният спор по т. 3 е идентичен с този по т. 1.

По изложените вече съображения съдът приема, че подобно изискване за механично съобразяване на съотношението между БФП и собствен принос при всяко отделно плащане не следва пряко и недвусмислено от приложимата нормативна и договорна уредба. Разпоредбите, на които се позовава административният орган, уреждат общата рамка на финансирането и допустимостта на разходите, но не съдържат изрично правило, според което всяко отделно междинно плащане трябва да възпроизвежда точно съотношението между БФП и собствения принос. Релевантно е дали при крайната финансова равностетка по проекта е налице надвишаване на общо договорената БФП или изменение на финансовия баланс на проекта в полза на бенефициента.

Тъй като по делото не се установява такова надвишаване на ниво проект, а административният орган не е доказал по несъмнен начин, че при крайната финансова равностетка по проекта е налице получаване на безвъзмездна финансова помощ над договорения размер, съдът приема, че и по т. 3 оспореният акт е постановен при неправилно приложение на материалния закон. Поради това отказът за верификация в тази част е незаконосъобразен.

IV. По т. 4 от оспорения акт е отказана верификация и плащане на сумата 35 635,75 лв. с

ДДС на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 22, ал. 1 от АДБФП и чл. 84, вр. чл. 82, ал. 1, т. 3 и т. 5 от Общите условия към АДБФП, поради това, че е отчетен разход за дейност, която не е изпълнена в пълния договорен обем.

От мотивите на административния орган се установява, че отказът по тази точка се отнася до обект „Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. С. С.“, [населено място]“, по бюджетно перо IV.19.5, и до разход, отчетен по договор № BG16RFOP001-3.002-0007-C06-D-16/13.10.2023 г. с изпълнител „СМАРТ БИЗНЕС КЪМПАНИ“ ЕООД. При документалната проверка органът е приел, че не са изпълнени всички дейности, заложиени в договора с изпълнителя, въпреки че бенефициентът е извършил окончателно плащане по него и е поискал същото за възстановяване като БФП.

В решението изрично е посочено, че съгласно чл. 1.1 от договора изпълнителят се е задължил не само да достави определени вещи, а да „изработи, достави и монтира мебелно оборудване“. Следователно предметът на договора включва три взаимно свързани елемента на изпълнение – изработка, доставка и монтаж, които съставляват една обща договорена дейност. В този смисъл правилно административният орган е приел, че договорът не може да се счита изпълнен само с доставянето на отделни елементи от мебелното оборудване, когато монтажът, като съществена част от възложеното, не е осъществен. Този извод се подкрепя и от обстоятелството, че към договора има техническа спецификация за доставка и монтаж, която също сочи, че монтажът не е допълнителна или несъществена престация, а част от дължимия краен резултат.

Същевременно, както е посочено в оспорения акт, съгласно чл. 3.3.3 от договора окончателното плащане в размер на 30 % от договорната стойност е дължимо едва след окончателното изпълнение на заложените дейности и след представяне на приемо-предавателни протоколи, удостоверяващи пълното и точно изпълнение на задълженията на изпълнителя. Следователно договорът ясно обвързва последната част от възнаграждението с настъпването на определен резултат – цялостно и надлежно приключване на възложената дейност. При липсата на извършен монтаж това условие обективно не е било настъпило, поради което извършеното окончателно плащане не съответства на собствените договорни правила, при които бенефициентът е разходвал средствата.

От фактическа страна органът е приел, че оборудването е било доставено, но не е било монтирано, тъй като на обекта са продължавали ремонтни дейности. Самият бенефициент не отрича това обстоятелство, а по същество го потвърждава с представените обяснения, че изпълнителят щял впоследствие да довърши задълженията си. Тъкмо това обаче показва, че към момента на отчитането и на извършеното окончателно плащане дейността не е била приключила. След като монтажът е част от предмета на договора, а не допълнителна възможност или бъдещо евентуално действие, липсата му изключва извода, че възложеното е изпълнено изцяло.

Съдът намира за правилен извода на УО, че самото физическо наличие на доставени мебели или плоскости на обекта не е равнозначно на изпълнена договорна дейност. При договор, чийто предмет е изработка, доставка и монтаж на мебелно оборудване, икономическият и функционалният резултат за възложителя не се изчерпва с пренасянето на отделни елементи до обекта, а се състои в доставяне на годно за ползване, монтирано и

комплектовано оборудване. Ето защо наличието на вещите на място не доказва само по себе си пълното изпълнение, още по-малко при положение, че според констатациите на органа оборудването е било доставено на отделни плоскости, които не позволяват сигурен извод нито за пълната комплектност, нито за действителната годност на доставката.

Неоснователно е и възражението, че в задълженията на изпълнителя не бил включен монтаж. Това твърдение противоречи пряко на текста на договора, който изрично възлага изработка, доставка и монтаж, както и на техническата спецификация, неразделна част от него. При наличие на ясни договорни клаузи не може чрез последващи обяснения на бенефициента да се стеснява предметът на вече поетото и договорено изпълнение. Поради това правилно УО е отказал да кредитира подобно обяснение.

Правилно административният орган е обсъдил и обстоятелството, че бенефициентът е извършил окончателно плащане, въпреки че изпълнителят не е изпълнил изцяло насрещните си задължения. Това обстоятелство е релевантно не само от гледна точка на отношенията между страните по гражданския договор, но и при преценката за допустимостта на разхода по ЗУСЕФСУ. Верификацията предполага не просто наличие на фактура и реално плащане, а установяване, че платеният разход съответства на реално, пълно и надлежно изпълнена дейност, за която финансирането е допустимо. Когато е заплатена цена за незавършено изпълнение, органът основателно приема, че не е доказано възникването на основание за окончателно разплащане и че разходът не може да бъде възстановен като БФП.

В тази връзка правилно е отчетено и че с кореспонденция в ИСУН № BG16RFOP001-3.002-0007-C08-M246/20.03.2024 г. бенефициентът е бил изрично уведомен да изключи от искането за плащане сумата 29 696,46 лв. без ДДС, представляваща 30 % от стойността на договора, тъй като тази част е дължима единствено след приключване на всички дейности по договора. Независимо от дадените указания и последващите възможности за корекция с кореспонденции от 11.04.2024 г., 21.05.2024 г. и 27.06.2024 г., бенефициентът не е съобrazil исканата корекция.

Не променя изводите и доводът на бенефициента, че срокът за изпълнение бил кратък и че изпълнителят щял впоследствие добросъвестно да довърши задълженията си. Допустимостта на разхода не може да се основава на бъдещо, несигурно и все още неизвършено изпълнение. Преценката се извършва към момента на отчитане на разхода и към момента на заявяването му за възстановяване. След като към този момент монтажът не е бил осъществен, не е налице основание да се признае за допустим разходът за окончателно плащане. Освен това, както основателно е посочил УО, проектът е с продължителен период на изпълнение, а за дейностите, които не са приключили до 31.12.2023 г., е била предвидена възможност те да бъдат довършени със собствени средства съгласно Анекс № 7/15.11.2023 г. Следователно наличието на затруднения във времето не обосновава възможност да се заявят за възстановяване разходи за незавършени дейности.

По аргумент от чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ допустими са само разходите за реално извършени дейности. Това изискване кореспондира с чл. 82, ал. 1, т. 3 и т. 5 от Общите условия, според които при верификацията се проверява дали дейността е изпълнена качествено и в срок и дали са представени доказателства за реалното изпълнение на всяка

дейност, за която е платен разходът. В случая представените доказателства установяват единствено, че е направено окончателно плащане и че е налице доставка, но не и че е настъпило пълно изпълнение на договорената дейност. При липса на доказан монтаж, който е част от самия предмет на договора, не е изпълнено законовото изискване разходът да е за реално извършена дейност в пълния ѝ договорен обем.

Следователно правилно административният орган е приел, че отчетените разходи в размер на 29 696,46 лв. без ДДС, съответно 35 635,75 лв. с ДДС, представляващи окончателно плащане от 30 % по договор № BG16RFOP001-3.002-0007-C06-D-16/13.10.2023 г., не подлежат на верификация. Отказът не е основан на формално нарушение, а на липсата на една от основните материалноправни предпоставки за допустимост на разхода – доказано и пълно изпълнение на дейността, за която е платен.

Ето защо съдът приема, че отказът по т. 4 е постановен при правилно приложение на материалния закон и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

V. По т. 5 от оспорения акт е отказана верификация и плащане на сумата 47 075,81 лв. с ДДС на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и чл. 7, ал. 3 от ПМС № 189/28.07.2016 г., поради надвишаване на максимално допустимия размер на разходите за организация и управление.

От мотивите на административния орган се установява, че отказът по тази точка е основан на извършена проверка за спазване на максимално допустимите нива за съответната категория разходи, определени в Насоките за кандидатстване по процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-3.002 „Подкрепа за професионалните училища в Република България“. В решението е прието, че за категорията разходи „организация и управление“ е приложим лимит в размер на 2 % от преките допустими разходи, представляващи безвъзмездна финансова помощ. Въз основа на това ограничение органът е извършил съпоставка между максимално допустимия размер на тази категория разходи и действително отчетените и подлежащи на верификация суми.

В административния акт изрично е посочено, че при общо верифицирани преки допустими разходи максималният размер на разходите за организация и управление възлиза на 123 809,76 лв., докато отчетените и заявени за верификация разходи за тази дейност са в размер на 166 483,99 лв. Оттук органът е направил извод за надвишаване на максимално допустимия размер с 42 674,23 лв. без ДДС, респективно 47 075,81 лв. с ДДС, и именно тази сума е отказана за верификация.

От съдържанието на решението се установява също, че отказаната сума е индивидуализирана по конкретни разходооправдателни документи и бюджетни редове. Посочено е, че част от надвишението е формирано от разходи, отчетени по бюджетен ред I.1.7 „Счетоводно и финансово отчитане“, както следва: по фактура № [ЕГН]/02.07.2018 г. – 5 104,11 лв., както и по бюджетен ред V.20.1 „Общо ДДС по проекта“ – 1 020,82 лв.; по фактура № [ЕГН]/09.07.2018 г. – 4 485,05 лв. и ДДС 897,01 лв.; по фактура № [ЕГН]/09.07.2018 г. – 5 109,97 лв. и ДДС 1 021,99 лв.; по фактура № [ЕГН]/05.09.2018 г. – 5 157,72 лв. и ДДС 1 031,54 лв.; по фактура № [ЕГН]/11.10.2018 г. – 2 151,05 лв. и ДДС 430,22 лв. Към тези разходи органът е прибавил и разход, отчетен по бюджетен ред I.1.3 „Координатори на проекта – 2 бр.“, индивидуализиран чрез Ведомост за изплатени суми

на координатор „Организационни дейности“ за периода 02.2017 г. – 12.2019 г. от 31.12.2019 г. за Д. С. С., № РД-09-205/20.01.2017 г., в размер на 20 666,33 лв. Общият размер на тези неверифицирани суми възлиза именно на 47 075,81 лв.

При така установените данни съдът приема, че спорът по тази точка не е относно реалното извършване на съответните разходи, а относно тяхната допустимост в рамките на приложимия финансов лимит за категорията „организация и управление“. По силата на чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ допустими са само разходите, които попадат в одобрените категории и граници, определени в документите по чл. 26, ал. 1 от закона и в условията за кандидатстване и изпълнение на проекта. Следователно спазването на максимално допустимите размери за отделните категории разходи е част от самите материалноправни предпоставки за допустимост, а не представлява само техническо или счетоводно изискване.

В този смисъл правилен е изводът на административният орган, че дори и даден разход поначало да е свързан с дейността по организация и управление и да е действително извършен, същият не подлежи на верификация в частта, в която води до надвишаване на установения по проекта максимален размер за съответната категория. Законът и приложимите условия по процедурата не допускат разходи извън нормативно и договорно определените лимити да бъдат възстановени като безвъзмездна финансова помощ само защото са били фактически направени.

По делото не се установяват обстоятелства, които да опровергават възприетата от административния орган методика на изчисление или самия размер на надвишението. Жалбоподателят не е установил, че лимитът за разходите за организация и управление е определен неправилно, нито че отчетените от органа като подлежащи на верификация суми следва да бъдат изчислявани по различен начин. Не се установява и наличие на други верифицирани преки допустими разходи, които да водят до увеличаване на допустимия таван за тази категория.

Съдът намира също, че административният акт в тази част е достатъчно мотивиран, тъй като съдържа както правното основание за отказа, така и конкретните фактически данни, въз основа на които е формиран изводът за надвишение. Посочени са приложимият лимит, общият размер на отчетените разходи, размерът на превишението, както и отделните документи и бюджетни редове, по които сумите не се верифицират. Това позволява да бъде проследена логиката на органа и да се извърши пълен съдебен контрол за законосъобразност.

Предвид изложеното съдът приема, че отказът по т. 5 е постановен при правилно приложение на материалния закон. След като част от заявените разходи за организация и управление надвишават максимално допустимия размер за тази категория, същите не попадат в одобрените лимити по проекта и не отговарят на изискването на чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ. Поради това жалбата в тази част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Във връзка с изложеното съдът приема, че оспореният административен акт е незаконосъобразен в частта му по т. 1 и т. 3, доколкото в тези части отказът за верификация е основан на разбиране за задължително спазване на съотношението между БФП и собствен принос при всяко отделно плащане, каквото изискване не следва пряко от

приложимата нормативна и договорна уредба, при липса на установено надхвърляне на договорения размер на безвъзмездната финансова помощ на ниво проект. В останалата част – по т. 2, т. 4 и т. 5 – жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 и ал. 3 АПК на страните се дължат разноси съразмерно с уважената, респективно отхвърлената част от жалбата. Жалбоподателят е направил разноси в общ размер на 2780 лв., от които 1 700 лв. за ДТ и 1080 лв. юрисконсултско възнаграждение за трите съдебни инстанции (по 360 лв. на съдебна инстанция) Съобразно уважената част от жалбата, възлизаща на 841 596,67 лв. при общ материален интерес 946 658,01 лв., на жалбоподателя следва да се присъдят разноси в размер на 1263,64 евро. Ответникът е направил разноси в същия размер – 2780 лв., включващи 1 700 лв. ДТ и 1080 лв. юрисконсултско възнаграждение за трите съдебни инстанции (по 360 лв. на съдебна инстанция). Съобразно отхвърлената част от жалбата, възлизаща на 105 061,34 лв. при общ материален интерес 946 658,01 лв., на ответника следва да се присъдят разноси в размер на 157,75 евро.

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Министерството на образованието и науката Решение № РД-02-14-1605/03.09.2024 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г. в частта по т. 1 и т. 3, с която по отношение на Министерството на образованието и науката не се извършва верификация и плащане на разходи в размер на 819 702,00 лв. по т. 1 и 21 894,67 лв. по т. 3 по сключения Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP001-3.002-0007-C08/17.01.2017 г. между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на образованието и науката.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Министерството на образованието и науката в останалата ѝ част срещу Решение № РД-02-14-1605/03.09.2024 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г., а именно по т. 2 за сумата 22 349,78 лв., по т. 4 за сумата 35 635,75 лв. и по т. 5 за сумата 47 075,81 лв.

ОСЪЖДА Министерството на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Министерството на образованието и науката разноси, съразмерно на уважената част от жалбата, в размер на 1 263,64 евро.

ОСЪЖДА Министерството на образованието и науката да заплати на Министерството на регионалното развитие и благоустройството разноси, съразмерно на отхвърлената част от жалбата, в размер на 157,75 евро.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: